

JAPAN

Ett Fantastiskt land på andra sidan Jorden.

Statsskick: monarki

Yta: 377 835 km²

Huvudstad: Tokyo (8 miljoner inv, 1999)

Högsta berg: Fuji eller Fujisan (3 776 m ö h)

Största öar: Honshu (231 000 km²), Hokkaido (78 500 km²), Kyushu (42 200 km²), Shikoku (18 800 km²)

Största sjö: Biwa (670 km²)

Invånarantal: 127 miljoner (2002)

Invånare/km²: 335

Naturlig befolkningstillväxt: 0,17 % (2001)

Läs- och skrivkunnighet: över 99 %

Folkgrupper: japaner 99 %, övriga, främst koreaner, 1 %

Språk: japanska

Religion: de flesta japaner bekänner sig till shintoismen och buddismen. Några är Taoister. Drygt 1 % är kristna eller muslimer.

BNP/invånare: 37 000 US dollar (2000)

Olika näringsgrenars andel av BNP: jordbruk, skogsbruk och fiske 2 %, industri, byggnation, gruvor 35 %, tjänster, handel, transporter mm 63 % (1999)

Naturtillgångar: fisk, kol, vissa mineraler

Viktigaste exportvaror: maskiner, fordon, kemikalier, metaller (2000)

Valuta: 100 yen = 7,96 SEK

Medlemskap i internationella organisationer: FN, OECD, G7-gruppen, Asiatiska utvecklingsbanken, ADB, APEC m fl

Förord: Mitt förhållande till Japan.

Få Svenskar har varit i Japan, men faktum är att min bästa kompis har varit där. Mitt intresse för Japan hänger ihop med mitt rävintresse och Japan är verkligen "Rävarnas land" och ett land man bör besöka om man gillar rävar.

Varför nu denna koppling, rävar – Japan då?

Jo mitt rävintresse föranledde att jag skaffade ett TV-spel som heter Psycho Fox, som jag sett på Nisses i Hässleholm sedan länge, när jag köpte spelet så läste jag i manualen till det. ...

"Det har varit en sed i Japan att dyrka Inari – Rävgyden." Jag tänkte, vad är nu detta och tror man på en rävgyd i Japan? Jag tyckte det lät jättehäftigt och började låna böcker om Japan och upptäckte att räven är ett heligt djur, likaså många andra djur. Varje djur, växt och företeelse i naturen har en egen "Kami" eller gud. Man tillbeder Inari som oftast avbildas som en vit räv och ibland som en liten man med långt vitt skägg, då är rävarna hans budbärare.

Man brukade i det gamla Japan åkalla Inari för att få goda skördar och han var risets gud, ris är den föda som räddat livet på Japanerna genom historien många gånger. Inari är även gud för svärdsmeder och ninjakrigare. Lite var stans i Japan finns små Inarialtare där man har en rävstatyett som man tillbeder och tänder ljus och rökelse vid. Sen i Kyoto (Japans gamla huvudstad) finns ett enormt Inaritempel. Min vän besökte detta Inaritempel 2002 när han var i Japan.

I modern tid så har Inari även blivit rikedomsgud och affärsmän och företagare tillber Inari för att det ska gå bra för dem ekonomiskt. Min personliga åsikt om detta är att jag tycker det är att vanhedra Inari att blanda in kapitalism i det. Inari är rävarnas gud och Shintoism, som religionen heter, är en naturreligion. Men faktum är att Japan i alla fall är ett av de rikaste och ekonomiskt starkaste länderna i världen. Så Inaris vilja kanske är att Japan ska vara ekonomiskt starkt och det är ju bra. Japan är ett föredöme för hela planeten, då de lyckats ena teknologi, industri, ekonomi och naturreligion, miljötänkande och socialtrygghet i ett rikt och välmående samhälle som blomstrar och utvecklas. Andra länder har ju antingen fallit i kapitalism och profit, eller kommunism och tvångsstyre. Men Japan har gått en fantastisk balansgång med demokrati, ekologi, social trygghet och rättvisa och blomstrande miljövänlig industri och jobba för fred i världen. Allt med en demokratisk regering och en grön teknokrati under en bra regering och godhjärtad kejsare, som dock i modern tid bara är en symbol för landet som vår majestät här i Sverige.

I Japan så är ju räven ett heligt djur och man får inte jaga eller ofreda rävarna, man kan ofta i Japan se rävar som strövar omkring i parkområden i storstäderna och de finns talrikt på landet. Folk bugar för rävarna och matar dem. Så rävarna lever ett gott och tryggt liv i Japan. Borde det inte vara så överallt?

MILITÄR:

Japan har ett starkt försvar men är neutralt precis som Sverige och jobbar för fred. Japan är med i Förenta Nationerna (FN.) Japans försvar är modernt och de bygger Amerikanska stridsflygplan på licens, typer då som F-16 och F-18. Samt att Mitsubishi gör ett eget stridsflygplan vid namn "Rayden" (Åskans gud.) År 2000 så beslutade regeringen i Japan att köpa ett antal JAS-39 Gripen från Sverige till sitt flygvapen. Ryska SU-27, Mig-25 och Mig-31 ingår också i Japanska flygvapnet men har moderniserats med Japansk teknologi.

Japanska flottan har stealthbåtar som går mycket fort och är försedda med liten besättning, men stor mängd kanoner, kulsprutor och missiler. Japanska armén har MP5 och Kalasjnikov som huvudsakliga vapen, men befälen bär även Samurajsvärd som dock inte används till strid, utan av symboliskt och historiskt värde.

1945 var Japan i krig med USA och USA släppte två atombomber, den första över Hiroshima som hette "Little Boy" och den andra över Nagasaki som hette "Fatman." Detta ohyggliga vapen förstörde städerna och hundratusentals Japaner dog i eldstormen. De som var närmast det heta eldplasmaklotet förvandlades till sotfläckar bara. Hettan var så het att tegelstenar smälte och sand förvandlades till glas. Men det värsta var den radioaktiva strålningen som ger barn genetiska skador och missbildningar än i dag. Hiroshima och Nagasaki är uppbyggda igen och det mesta radioaktiva är sanerat. Men man har ett minnesmärke i Hiroshima precis där bomben exploderade. Atombomber är de mest fruktansvärda vapen som människan har uppfunnit och jag säger att ingen nation och inget folk må någonsin ta till dessa ohyggliga vapen. Faktum är att Japan själva har kärnvapen i dag, men jag tror Japan är det sista land som skulle ta till dem, då de vet vad de har för verkan.

NATUR OCH KLIMAT:

Japan ligger i Stilla Havets västra del och öster om Kina, Japan kallas för "Soluppgångens land." Japan består av flera tusen större och mindre öar. Större delen av Japan ligger i den tempererade zonen och har ett fuktigt monsunklimat med sydostliga vindar som blåser in från Stilla Havet på sommaren och nordvästliga vindar från Kina och Ryssland under vintern.

Landets yta uppgår till 378 000 km², jämfört med 486 700 km² för Sverige.

Landet har en befolkning på 125 miljoner, vilket gör Japan till världens sjunde mest folkrika nation. Nästan alla japaner bor på de fyra största öarna Hokkaido, Honshu, Shikoku och Kyushu.

Japan är också en av världens mest tätbefolkade nationer med 335 invånare per km². Siffran för Sverige är 22. Tre fjärdedelar av Japans yta täcks av berg och två tredjedelar är skogbevuxen.

Det finns varma och kalla strömmar i havet runt Japan, och många sorters fisk fångas i stora mängder, I Japan och även på Japanska restauranger här i Sverige så kan man beställa Sushi, det är rå fisk som är behandlad. Det låter kanske äckligt för en Svensk att äta rå fisk, men Sushi är både gott och nyttigt.

Japan har fyra årstider men eftersom landet sträcker sig 3 000 km från norr till söder har Hokkaido i norr och Okinawa i söder mycket olika klimat. Runt slutet av mars kan man sola i söder och åka skidor i norr.

Japan har 5 565 olika arter av växter av vilka 1 950 är inhemska. Det finns 1 199 arter av ryggradsdjur och 33 776 ryggradslösa arter.

Landet drabbas ofta av allvarliga naturkatastrofer såsom översvämningar efter tyfoner och skyfall, vulkanutbrott och jordbävningar, men tornados är sällsynta.

MILJÖVÅRD:

Japans snabba tillväxt under 1960-talet ledde till luftföroreningar, förorenade vattendrag och ökande miljöfaror. Föroreningarna blev något av ett socialt problem med många sjukdomar som följd. Japanerna fick dock upp ögonen tidigt för miljöproblemen.

Och det ledde till att allmänheten började efterlysa åtgärder för att skydda miljön. I och med införandet av lagen om kontroll av miljöföroreningar upprättades regler för miljöskydd. Miljöbyrån bildades år 1971 och då började på allvar arbetet för att förhindra föroreningar och främja miljöskyddet. Företagen hade ambitioner att klara miljökraven och utveckla teknologier för att förhindra föroreningar. Luften och floderna i Japan blev renare och renare.

Men samtidigt har sopor blivit ett allvarligt problem. Ministry of Health and Welfare rapporterar att mängden sopor från hushåll och kontor motsvarar 1,1 kg per invånare och dag, och sopberget tycks växa år från år.

Det avfall som kommer från fabriker och byggarbetsplatser forstärker också att öka och det råder brist på områden där avfallet kan användas som markutfyllnad.

Regeringen och medborgargrupper förespråkar återanvändning, och andelen tidningar och burkar som återanvänds är mycket stor.

I samarbete med andra industriländer försöker Japan också tackla globala problem såsom nedsmutsningen av haven och växthuseffekten som orsakas av massiva koldioxidutsläpp och trycka på andra länder att följa miljöskyddet och Japan vill få världens samtliga nationer att skriva på Kyotofördraget som leder till ett globalt miljötänkande. Japan ger även ekonomiskt och tekniskt bistånd till u-länder för att deras utveckling inte skall ske till priset av en dålig miljö.

Några bilder från Inaritemplet i Kyoto:

Inaritemplet.

Inarialtare.

Torri (Reningsport.)

JAPANERNA.

Den japanska livsstilen har förändrats på många sätt efter andra världskriget. Det traditionella japanska hemmet var fristående, byggt av trä med tak av glaserat tegel, och nästan alla rum hade tatamimattor på golvet. Idag har husen ofta en stålkonstruktion med rum i västerländsk stil med trägolv.

Fler och fler familjer i storstadsområden bor nu i stora hyreshus av armerad betong. Den största skillnaden mellan ett japanskt och ett västerländskt hem är att man i Japan inte går i skor inomhus och att åtminstone ett rum är traditionellt japanskt med tatamigolv.

Ris utgör basen i japansk matlagning och man äter med pinnar. Men mycket av det som japanerna äter idag kommer från andra länder, mest från Europa, USA och Asien. Den japanska maten är förvånansvärt varierande. Utöver ris äter japanerna gärna bröd och nudlar och ett brett urval av kött, fisk, grönsaker och frukt.

Det finns även många "fast food" restauranter som säljer hamburgare och stekt kyckling och de är mycket populära bland barn och ungdomar. Tyvärr så utgör flera av dessa fast food restauranger av just MC Donalds, vilket är mycket tråkigt och en förfulning av den Japanska stadsbilden att MC Donalds syns lite var stans i detta underbara land också.

Kimono är ju det traditionella japanska plagget men det används numera nästan bara vid speciella tillfällen såsom bröllop och vid nyårsfirandet. Den yngre generationen föredrar bekvämare kläder, såsom T-shirts, jeans, polotröjor och träningsoveraller.

HISTORIA:

Det japanska öriket fick sin nuvarande skepnad för ca 10 000 år sedan. Strax därefter började det som kallas Jomon-perioden. Den varade i ca 8 000 år. Människorna var då jägare och samlare. Så småningom bildade de små samhällen och började organisera tillvaron. De började även använda föremål av lera.

Konsten att odla ris nådde Japan från den eurasiska kontinenten under Yayoi-perioden, omkring 300 före Kristus, och samhällena blev större.

Man kan säga att Japan tog sina första steg mot att bli en nation under Yamato-perioden, som började mot slutet av 300-talet efter Kristus. Det var under denna period som den nuvarande kejsarens förfäder från sina baser runt det som nu är Nara- och Osaka-prefekturerna började samla ett antal mindre stater under enat styre.

År 604 fattade prins Shotoku beslut om Japans första konstitution. Vid samma tid infördes buddismen från den eurasiska kontinenten och fick fotfäste i Japan. Den så kallade Nara-perioden började tidigt på 700-talet då landet fick sin första huvudstad i Nara. Mot slutet av samma århundrade flyttades huvudstaden till Kyoto, vilket blev början på Heian-perioden under vilken aristokratin härskade och en klart nationell kultur blomstrade.

Från Kamakura-perioden, med början i sent 1100-tal, till slutet av Edo-perioden under senare hälften av 1800-talet, styrdes Japan av samurajerna eller krigarklassen. Ordningen i landet bröt samman runt mitten av 1400-talet, och Japan härjades av inbördeskrig under nästan 100 år då olika samuraj-härskare stred mot varandra. Den som åstadkom fred och nationell samling var Toyotomi Hideyoshi.

Vid början av 1600-talet slog sig Tokugawa Ieyasu ned i Edo (nuvarande Tokyo) och detta blev början på Edo-perioden. Tokugawa-regimen förde en isolationistisk politik som varade i mer än 200 år och bröt förbindelserna med alla länder utom Kina och Nederländerna. Men när den amerikanska kommandören Matthew Perry anlände år 1853, började landet öppna sig för USA och Europa.

Meiji-restaurationen år 1868 satte punkt för samuraj-eran, och ett nytt regeringssystem med kejsaren som medelpunkt infördes. Den nya regeringen förordade modernisering, antog västerländska politiska, sociala

och ekonomiska system och stimulerade industriell verksamhet. Ett parlament öppnades och folket åtnjöt visst politiskt inflytande.

Från ca 1920 växte en demokratisk rörelse fram. Men i samband med en världsomfattande ekonomisk kris ökade militärens inflytande och Japans väg mot krig tog sin början.

I och med slutet på andra världskriget 1945 införde Japan en ny konstitution, förband sig att bli en fredlig demokrati och lyckades på nytt få igång sin ekonomi. 1956 fick Japan bli medlem av Förenta Nationerna. Japan har sedan dess bidragit till fred och framsteg i världen som medlem av den internationella gemenskapen.

Viktiga skeden i japansk historia

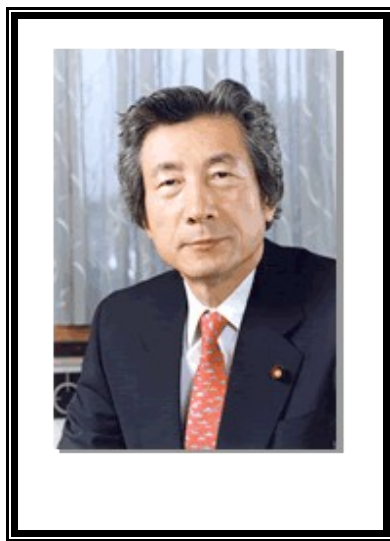
Stenåldern	före 8 000 f. Kr.
Jomon-perioden	ca 8 000-ca 300 f. Kr.
Yayoi-perioden	ca 300 f. Kr.-300 e. Kr.
Yamato-perioden	ca 300-593
Asuka-perioden	593-710
Nara-perioden	710-794
Heian-perioden	794-1192
Kamakura-perioden	1192-1338
Muromachi-perioden	1338-1573
Azuchi-Momoyama-perioden	1573-1603
Edo-perioden	1603-1868
Meiji-eran	1868-1912
Taisho-eran	1912-1926
Showa-eran	1926-1989
Heisei-eran	1989-

POLITIKEN I JAPAN:

Japan har ett demokratiskt statsskick. Den japanska konstitutionen, som trädde i kraft år 1947, grundar sig på tre principer: folkets suveränitet, respekt för de grundläggande mänskliga rättigheterna och pacifism.

Alla japaner kan rösta från 20 årsålder. "The National Diet" - Japans parlament, består av två kammare - Representanthuset och Senaten, ungefär som i England. De folkvalda medlemmarna i parlamentet stiftar lagar bl.a.

Japanerna väljer inte president som man gör i Amerika och Frankrike. Japan har ett parlamentariskt styrelseskick liknande det i Sverige. Det betyder att medlemmarna i parlamentet utser en premiärminister som sedan bildar regering och styr landet. Den nuvarande premiärministern heter

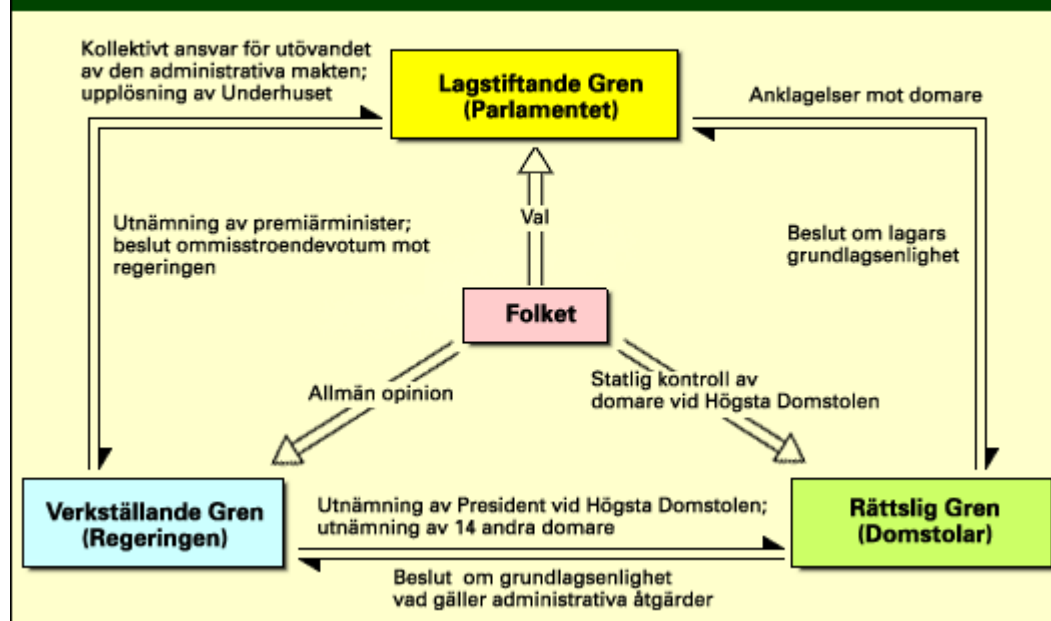

Junichiro Koizumi.

Statsmakten är indelad i en lagstiftande, en verkställande och en rättslig gren. Var och en av dessa är oberoende och kan bevaka de två övriga. Detta bidrar till att skydda medborgarnas frihet då det förhindrar att alltför mycket makt hamnar i en enda statlig sektor.

Japans kejsare är en symbol för landet och för folkets enighet. Han har ingen makt att leda landet. Cheferna för de regionala regeringarna och medlemmarna i lokala församlingar tillsätts genom allmänna val.

Ett System Med Inbyggd Kontroll

© Mikael "Smirresan" Westergren.